

USQRQ UYO EMI LEAVEN MIDUHE YE USQRQ MME URUA

Exodus 23:14-17; Leviticus 23:10-22; Deuteronomy 16:9-12

QYQH QKPEP-ÑKPQ 87

EKE IKPQ OWO

IKQ IBUOT: “Enọ ekọm ke kpukpru ñkpọ; koro emi edi se Abasi amade mbufo enam ke Christ Jesus” (1 Ñwed Thessalonica 5:18).

I Usqrq Ita Ke Isua Ke Isua Ke Abańa Mbet Mme Levi

1. Ema enim ikpọ usqrq ita ke isua ke isua emi ekewukde nditọ Israel ete enim, Exodus 23:14; Deuteronomy 16:16
2. Akpa ekedi usqrq uyo eke leaven miduhe, mme Passover, Exodus 23:15; Ezekiel 45:21; Matthew 26:17; Mark 14:12
3. Udiana ekedi usqrq ukpeńe ibokpot, oro edi usqrq mme urua, mme Pentecost, Exodus 22:16; Deuteronomy 16:10; Utom Mme Apostle 2:1
4. Qyqh ita ekedi usqrq editań mbuńwum nduk ke utit isua, mme usqrq mme ataya Exodus 23:16; Leviticus 23:34; Zechariah 14:16

II Usqrq Uyo Eke Leaven Miduhe Mme Passover

5. Ke urua emi etienede Passover, ewuhọ ama akpan leaven ndidu ke ufọk, Exodus 23:15; 12:15; 1 Ñwed Corinth 5:7, 8
6. Ke usen emi adianade Sabbath, enọ enọ akpa mbuńwum, Leviticus 23:10, 11; 1 Ñwed Corinth 15:20
7. Ikanaha edia mme mfri tutu eda mme akpa mfri esọk Jehovah, Leviticus 23:14
8. Enam edifọp uwa, ye inuak-udia ye edińwọń uwa enọ Abasi, Leviticus 23:12, 13

III Usqrq Ukpeńe Ibokpot Mme Usqrq Mme Urua

9. Tọńode ke Passover ekebat Sabbath itiaba ye usen kiet, oro edi usen aba ye duop mbemiso usqrq mme urua, Leviticus 23:15, 16
10. Ekeda ebok uyo iba emi leaven edude ke esit ye mme akpa mfri wheat ke ini ukpeńe edinọ JEHOVAH, Leviticus 23:17
11. Ekeda unam duop nte edifọp uwa, inuak-udia ye erińwọń uwa nte edinem utebe edinọ JEHOVAH, Leviticus 23:18
12. Ekeda ebok nte uwa idiọk-ido ye nditọ erọń iba nte uwa emem edinọ JEHOVAH nte ndisana ñkpọ, Leviticus 23:19, 20; Deuteronomy 16:10
13. Usen emi akanyande ubọk owut Pentecost ekesian enye nte edisana esop enọ nditọ Israel, Leviticus 23:21; Deuteronomy 16:11, 12.

SE EKPEPDE EBAÑA

Mme Ini Ke Isọń Eńwọń

Ke ini Nditọ Israel ekeyomde ndibe nduk Isọń Eńwọń JEHOVAH ama eti mmọ ebe ke Moses abańa mme edikem ini esie, ini ukwọ, mme akpakip mfri esie ndien idọk adiana; ye nte mme ñkpọ emi miditreke adańa nte mmọ ekade iso ndinin mbet Esie: “Ndien ama ekem, edieke mbufo edikopde kpukpru mbet mi, emi ami mbetde mbufo mfin emi, enyuń ema Jehovah Abasi mbufo, enyuń enam ñkpọ Esie ke ofuri esit mbufo ye ke ofuri ukpọń mbufo, ndien nyenọ edim isọń mbufo ke ekem ini, akpa edim ye ekperedem, man afo obon ibokpot fo, ye obufa wine fo, ye aran fo. Nyenyuń nnam mbiet otibe ke ińwań fo ọnọ ufene fo, ndien afo eyedia ñkpọ ọyuhọ” (Deuteronomy 11:13-15).

Ntre uforo nditọ Israel ke ikpohidem ọkọkọń ke idaha edu uwem mmọ ke spirit ye ke ikpohidem ke iso Jehovah nte edide mfin ye mme idut efen ke mmọ efiọkde ye ke mifiọkke. Ke emi, Jehovah osio mme utọ ini emi onim ete eda akamba itie ke edu ukpono Abasi nditọ Israel, emi etide mmọ kpukpru ini ete ke Abasi mmọ edi Andinọ kpukpru nti enọ ye enọ eke efonde ema. Mme usqrq ita emi ke isua ye mme ikpọ edinam efen ekebuaha ye mme idọk isọń oro ndien Jehovah ọnọ uyo ete, “yak kpukpru irenowo fo edi ke iso Qbọń Jehovah Abasi Israel, utim ikata ke isua” (Exodus 34:23). Ndien Enye ọńwọń ete ke mmọ ekpọńde ufọk, baba asua ididukke isọń mmọ: “Koro nyebin mme idut ke iso fo mfep, nnyuń nnam mme adańa fo etara: ndien baba owo kiet idiyomke isọń fo, ke ini afo edidokde ndiwut Jehovah Abasi fo idem utim ikata ke isua” (Exodus 34:24). Ntre Israel ekenyene ndikpep nto ke edu ukpono Abasi emi Abasi okonimde, mfọn Esie ye mmọ, uwak-uwak edidiọń Esie ke unana mmọ ye ubọk ukpeme Esie ke abańa mme asua mmọ, edieke mmọ edinimde kpukpru ewuhọ esie, minyuń ifreke Abasi mme ete mmọ. Edi se

ikponde ikan kpukpru emi edi, Abasi ekemek mme idok ison Eñwōñ, nte mme nsio-nsio mbiet-ñkpō ke abaña uduak Esie ke erifak owo, idighe eke ikot Esie Israel ikpōñ, edi anam ọnọ ofuri ererimbot, ndien nso uto ediye ekikere! Ukem nte etañde ibokpot edon ke ufok ubon ibokpot, ntre usen kiet eyetañ mmọ emi efakde edon ke Obio Ubōñ Esie.

Usoro Uyo Eke Leaven Miduhe

Usoro emi ama enenere adiana Passover tutu ndusuk ini ekabare ekot Passover “Usoro Uyo eke leaven miduhe.” Ekesinim Passover nte nnyin ikpepde ke ukpep-ñkpō nnyin ito Exodus 12:1-51, ke usen 15 ke ofion Abib ke ndo ndo oro urua usoro emi leaven miduhe okurede. Nditọ Israel, ke ndibeñe idem nnọ Passover, ekesineñere ekpori enyūñ enam ufok mmọ esana, enyūñ esio leaven ofuri ofuri efep; ndien ikenyimeke baba eyen Israel mme esen owo ke otu mmọ eta uyo eke leaven odude ke esit ke urua eke adianade Passover, emi owutde edimen kpukpru idiok ñkpō mfep. Passover, nte nnyin ikpepde ọkworo osu ọyọhọ-ọyọhọ ke ini Jesus ọworo owut idem “obiom kros esie” ndien ekon Enye ke Obot Calvary: “Esio akani leaven eduok, man mbufo edi mbufo ebok uyo, nte ñkpō eke leaven miduhe mbufo ke esit. Koro emowot Passover nnyin, kpa Christ. Ntre eyak nnyin ikuda akani leaven, kpa ibak ye ukwañido, inim usoro edi ida uyo edisana ido ye akpanikọ, eke Leaven miduhe, inim (I Nwede Corinth 5:7, 8).

Idok Barley

Ekenenere enim ini usoro uyo eke leaven miduhe ndida itie ndo ndo oro ekperedem edim edepde. Ndien emi ikedighe ñkpō emi abuatdebuat. Abasi ọkọdon ukperedem edim ndinam mbuñwum iñwañ edat ebeñe idem enọ idok, ndien mfri barley ekedi akpa ndibọ ufon emi. Man asaña ekekem ye uduak Abasi, ekenyene ndida edifuñ uwa mme akpa mfri nsok Abasi “ke edem usen Sabbath” emi owutde enọ mfri ke ñkañ nditọ Israel, ye ñko ke akpa mfri enyene Abasi, koro baba owo kiet ikenyeneke ndidia mfri idok tutu eda enọ emi efuñ ke iso Abasi (Leviticus 23:14).

Edi edinam emi otim ayarare owut ata ntọtunọ uwut-ñkpō akan nte ewetde mi. Ke ñworo-nda Ibuot Nwede emi Paul Apostle ewetde abaña eriset ke mkpa, nnyin ikot, “Edi ke akpanikọ ema enam Christ eset ke mkpa, nte akpa mbuñwum ke otu mmọ emi edede idap” (I Nwede Corinth 15:20). Mi ñko, nnyin ikut nte Christ ama enenere anam Passover ọyọhọ: ke ini ekekonde Enye ke kros, Enye okofiori “Okure,” ndien ke ukem ini uwa mbubreyo, Enye otonọ ntak ofiori onyūñ ayak ukpon Esie. Ndien “ke edem usen Sabbath” Enye eset ọworo ke udi nte “akpa mbuñwum ke otu mmọ emi edede” emi owutde ubon emi odude ke eñwōñ eriset onọ mmọ emi edede ke Jesus. Ndien ñko, akpanikọ emi owutde ete ke enye ekeset ke akpa usen urua onọ nnyin unen ke Ikọ Abasi ndinim usen emi nte Usen Obon. Koro enye eti nnyin utibe-utibe abaña eriset Esie ye obufa edibot emi Enye akadade edi ke eti ediom, eti idorenyin, nti eñwōñ, nti uwa, nti inyene, eti idaha oku, eti eriset, ye eti obio emi akananam eyararede ofon akan mme mbiet ye mbukpon eke Akani Ediom. Inyene ndifiok ñko ite ekenyene ndida edifuñ uwa ye edifop uwa, inuak-udia ye edinwōñ uwa nnam inem utebe nnọ Abasi (Leviticus 23:12, 13). Edi owo idaha uwa idiok ido idi mi. “Abasi akanam Enye emi mikofioke idiok-ñkpō akabare edi idiok-ñkpō ke ntak nnyin; man nnyin ikabare idi edinen ido Abasi ke Enye 2 Nwede Corinth 5:21).

Usoro-Mme Urua

Man efioke ini usoro mme urua, “tonọ ke edem usen Sabbath” ekesibat Sabbath itiaba “tutu osim idem edem usen ọyọhọ Sabbath itiaba” emi ọworo usen aba ye duop tonọ ke Passover (Leviticus 23:15, 16). Ndien ọyọhọ usen aba ye duop emi, emi ekotde Pentecost ke Obufa Ediom ekedi tonọ ukpeñe ibokpot (Exodus 34:22). Ekeda ebok uyo iba eke leaven odude, akpa mfri ibokpot edinọ Abasi (Leviticus 23:17) emi ekedide ndiwut Abasi esit ekom nte Andino, ukem nte eke usoro uyo eke leaven miduhe. Ndien ekeda nditọ eron itiaba, ayara enañ kiet ye okukim iba ke edifop uwa ye inuak-udia ye edinwōñ uwa ke edinem utebe edinọ Abasi. Ñko ke usoro emi ekewa eyen ebok kiet ke uwa idiok-ido, nditọ eron iba ke uwa emem, enọ ima-esit nte utomo ndinọ Abasi ke ñkañ eke nditọ Israel (Leviticus 23:18; Deuteronomy 16:10; Leviticus 23:19, 20). Ekesian usen emi nte edisana esop enọ nditọ Israel ndinim nte Sabbath ye ini idara mmọ ye mme isen owo ñko ke otu mmọ (Leviticus 23:21; Deuteronomy 16:11, 12).

Se usen emi ye ediwak uwa eke ewade ye edisana ido eworo enọ Israel ena iñwañ-iñwañ. Ekenim enye nte akwa usen ekom ye idara ke ntak akpak mbuñwum emi enode mmọ. Ndien ibokpot ekedi ata akpan uwa mmọ ukem nte edide onọ nnyin mfin, okposuk edi nte ekese owo ke idut nnyin midionke Abasi nte Andino. Mme ekpep Nwede Abasi ñko enọ akamba ekikere efen ke se usen emi ọworo. Ke ñkañ Ikọ Abasi, mmọ ebat ini isan nditọ Israel tonọ ke Egypt sim Obot Sinai ye ini emi Abasi owutde Idem ke Obot nte nnen-nnen usen aba ye duop otonọ ke ini Passover ke Egypt emi asanade ekekem ye ini usoro mme urua onyūñ adade onọ ini edinọ Israel Mbet.

Usoro Mme Urua Mbiet Pentecost

Nnyin imonim ke akpanikọ ite ke akwa usen usoro mme urua oro, emi ekesiande edisana esop enọ nditọ Israel enyene se adade onọ akan kpasuk ndikpep idut oro ndinọ Abasi mmọ ekom nte odotde ke abaña akpak mbuñwum.

Edi akwa udori ndifiok utọ usuñ emi usọrọ mme urua ebietde Pentecost, ini emi owo ikie ye edip ke ubet enyọñ ekebođe baptism Edisana Spirit ye ikañ (Utom Mme Apostle 2:1-4), emi akadade itie ke nnen-nnen usen aba ye duop tọñọ ke ini emi ekekọñde Jesus emi Enye akakabarede edi Passover nnyin.

Nnyin imokut ite ke edifuñ ebek akpa mfri barley ekedi mbiet Christ emi akakabarede edi Akpa Mbuñwum ke ini Enye ekesetde ọwọrọ ke udi. Ndien nte idok barley ebemde wheat iso, ntre ke Christ Akpa Mbuñwum ọkọtọñọ ke akwa eriset Esie, akwa idok efen, emi Paul Apostle akanyande ubok owut ke edinam ikọ akpa mbuñwum añaña “Edi ke akpanikọ ema enam Christ eset ke mkpa, nte akpa mbuñwum ke otu mmọ emi edede idap. . . . Edi kpukpru owo ke idaha esie; Christ ebem iso eset nte akpa mbuñwum; **ekem mmọ emi edide ikot Christ eyediana ye Enye ke eridi Esie**” (1 Nwedi Corinth 15:20, 23). Ndien Apostle emi aka iso ewet ke ibuo t nwe emi ete ke akpanikọ emi odude ke eriset Christ edi idorenyin eriset kpukpru mme andibuot idem, emi enimde Enye ke akpanikọ, idorenyin emi Jesus etiñde nko abana ete: “Koro emi edi uduak Ete Mi, ete, kpukpru owo eke ekutde Eyen, enyuan ebuotde idem ye enye, enyene nsinsi uwem; **Ami nyenyuan nnam enye eset ke akpatre usen**” (John 6:40). Nko, ke nke Esie ke abana ibokpot ye mbiet, Jesus etiñ abana ibokpot nte mbiet ndito Obio Ubon Heaven: “Asuan eti mkpasip edi Eyen Owo. iñwan edi ererimbot; **eti mkpasip edi ndito Obio Ubon Heaven**; idiok mkpasip edi ndito andidiok” (Matthew 13:37, 38). Enye nko odohọ ete “Eyak mmọ mbiba ekori otọ kiet tutu osim ini ukpeñe; ndien ke ini ukpeñe nyenọ mbon ukpeñe uyo, nte, Ebem iso etan idiok mkpasip ebọp ke ebek, man efọp ke ikañ; **edi editan ibokpot ekenim ke ubet-udia mi**” (Matthew 13:30).

Nso utọ utibe ekikere! Didie, nte ini idok ekperede, mme iñwan ibokpot ye kpukpru uduot-nkpọ ke akpanikọ ke etiñ abana akamba enwọñọ eriset. Ke ini Easter, mme eto, flawa, ye mbiet ediana ke ikwọ itoro, “Christ eset.” Ke nke emi ediye ndise odu ke ofuri ererimbot tọñọ ke ini emi etode eti mkpasip, tutu osim ini idok emi “ibokpot” ama akadat ndien etan edon ke ubet unim udia Esie. Emi edi nkpọ ndise ini Eti-Mbuk emi, ini emi “ndito Obio Ubon heaven” ebeñede idem mmọ enọ ebiet idun mmọ ke enyọñ. Edi akwa akpanikọ emi enyene mbiet ye se ibanade iñwan ibokpot emi ofum ekesinyeñede ye ndiye mkpasip mmọ ke eyo ndito Israel. Oh, Israel ekpekekutde emi! Ndusuk ema ekut; Job ama ekeme ndidohọ, “ami mmofik nte ke andifak mi odu uwem, ndien ke akpatre enye eyedaha ada ke ntan ison” (Job 19:25).

“Edisana Esop” emi ekesiande ndito Israel ekedi mbiet Usen Pentecost. Ke usen oro, ema enọ mbet odudu ndikworo Eti-Mbuk kpa ana-iñwan usuñ mfon nno kpukpru mme idut (Utom Mme Apostle 1:8). Ke ukem usen oro, tosin owo ita ekediana ye mbet. Pentecost ekedi usen idara onọ ndito Abasi ukem nte usoro mme urua ekpekedide onọ Nditọ Israel (Deuteronomy 16:11). Ndien ke eke nkpọ uwem emi ekedi ntre, edi mbukpo esit mmọ ekpekemenere ke enyọñ adana didie edieke mmọ ekpekekutde se usoro mme urua ekanyande ubok owut.

JEHOVAH Owut Idem Ke Obot Sinai

Ewet akwa edinam emi nnyin itinde ibana mi ke Exodus ibuo 19, ke editonọ ufañ emi nnyin ikot, “Ke oyohọ ofion ita, nte ndito Israel ekenwono ke ison Egypt, ke suk usen oro mmọ esim wilderness Sinai” (Exodus 19:1). Nnen-nnen edikabade lko emi edi ke Nditọ Israel ekesim Obot Sinai ke akpa usen ke oyohọ ofion ita. Mmọ ekekpon Egypt ke okoneyo Passover emi ekedide oyohọ usen 15 ke ofion Abib, akpa ofion. Ndien ke ndibat mme usen emi mmọ ekedade esana isan esim Sinai ọworo ntem, usen 15 ke akpa ofion, usen 30 ke oyohọ ofion iba, ndien usen 1 ke oyohọ ofion ita, emi kpukpru ekedide usen 46. Ekeme ndida usen emi Moses okodokde ke Obot, ndusuk udiana usen edian ke mme usen emi, (Exodus 19:3); efiak edian mme usen iba emi Moses akadade anam mme owo esana (Exodus 19:10); ndien oyohọ usen ita oro emi JEHOVAH okosuhorede edi “ke iso kpukpru owo (Exodus 19:11). Ndien ke edade usen inañ emi edian ke usen 46 ada nnyin osim oyohọ usen aba ye duop tọñọ ke Passover, usen emi JEHOVAH okosuhorede edi ke Obot emi otim asanade ekekem ye usoro mme urua ye Usen Pentecost.

Emi ekedi ata nworo-nda usen ke mbuk Israel. Ke usenubok uyom obuma ye emiren-miren edu, ndien idiok enyọñ efuk Obot, uyom ukorowo oson eti-eti. Obot okoyohọ ofuri-ofuri ye nsun-ikañ, koro JEHOVAH ama osuhore edi ke ikañ ndien nsunikañ onyuan ọworo odok nte nsunikañ furnace, ofuri obot onyuan enyek eti-eti. Mme nkpọ emi ekedi idion ubierikpe emi akasade ye erinọ ibet emi usen emi ekedide akpan; ndien kpukpru owo enyek, Moses ke idem esie ete, “Nkop ndik nnyuan nyek idem eti eti.”

Ekedi mi ke Israel ekenam Akani Ediomu ye Abasi enyuan ekabare eson nte idut. Israel ke Akani Ediomu ekedi mbiet ufok Abasi ke Obufa Ediomu emi okotonode ke idak Obufa Ediomu ke usen Pentecost. Ke usen oro nko, oyohọ Owo Ita ke Mbuot Abasi Ita ke kiet, emi edide Edisana Spirit ama osuhore nte okposon oyobio ye ikañ edidoro owo ikie ye edip ke ubet enyọñ onyuan oyohọ mmọ ye odudu ndinam utom. Edi usen emi ikedighe usen ubierikpe nte eke usen unọ Ibet. Ekedi usen mfon emi ekenamde osim mme idut. “Koro ekenọ ibet ke ubok Moses, edi Jesus Christ akada mfon ye akpanikọ edi” (John 1:17). Ke idak Obufa Ediomu ubon emi ye akwa unwana emi ayamade ke usuñ nnyin, nnyin iyeboro ibana unwana oro mme nnyin imasana ke esit me isanake.

MME MBUME

1. Edifuñ uwa ebek barley akada onọ nso?
2. Ke nso usen ke urua ke ekesiwa enye? Ndien oro onyuan asana nso ye Sabbath?

3. Uyo eke leaven miduhe akada ọnọ nso? Ndien ewe itie ke Nwedi Abasi ke isio iboro esie?
4. Ke nso uto ini ke ekesinam usoro mme urua? Nso uto mkpasip ke ekesidok ke ini emi?
5. Ibokpot akada ọnọ nso ke nke Jesus ke abana ibokpot ye nyenyaha?
6. Paul eketi nso abana “akpa mfri?” Oro anam nso ke ido mmọ emi enimde Christ ke akpaniko?
7. Ekebat didie ini efiok usen usoro mme urua?
8. “Ibokpot” eke ini emi ekeme ndida nno nso?
9. Ke nso usun ke usen usoro mme urua ebiet Usen Pentecost?
10. Nso nkpọ inam Pentecost edi akwa usen ke abana ererimbot?